

LBAS VĒSTIS

MAIJS, 2022

NR. 183

PIECI VALDĪBAS PARTNERI PARAKSTA MEMORANDU

Pārvarot Covid-19 pandēmijas sekas un nestabilās ģeopolitiskās situācijas radīto ietekmi, Latvijai ir jākļūst par ekonomiski attīstītu, konkurētspējīgu un drošu valsti, ar modernu izglītības sistēmu, pieejamu veselības aprūpi ikvienam un kurā savu nākotni saskata ikviens Latvijas iedzīvotājs. Lai to īstenotu, pieci lielākie Ministru kabineta sociālie un sadarbības partneri – LBAS, LDDK, LTRK, LZA un LPS - 24.maijā parakstīja Vienošanās memorandu, kas paredz turpmāku rīcības koordinēšanu un vienotu pozīciju sarunās ar valsts pārvaldi noteikto mērķu sasniegšanai.

[VAIRĀK LASIET ŠEIT.](#)

[FOTO SKATIET ŠEIT.](#)

LBAS KONFERENCĒ "ĒNU
EKONOMIKA: IZAICINĀJUMI
UN RISINĀJUMI SOCIĀLĀ
DIALOGA KONTEKSTĀ"

Lai diskutētu par ēnu ekonomikas izaicinājumiem un risinājumiem sociālā dialoga kontekstā, LBAS 25. maijā organizēja konferenci.

LBAS priekšsēdētājs Egils Baldzēns: “LBAS pieredze, FM un VID atzinumi liecina, ka uzņēmumos, kuros ir arodbiedrības, ēnu ekonomikas praktiski nav. Tādēļ aicinām Latvijas darbiniekus organizēties arodbiedrībās, lai darba tiesiskās, sociālās un ekonomiskās attiecības risinātos taisnīgā un atklātā gaisotnē. LBAS konference par ēnu ekonomiku notiek LBAS dzimšanas dienā, kad pirms 32 gadiem arodbiedrību kongress pieņēma lēmumu izveidot Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību.

Pa šiem gadiem Latvijas darba vide ir mainījusies, – tā ir kļuvusi demokrātiskāka un eiropeskāka un ir dinamiskā attīstībā, taču tieši arodbiedrības ir tās, kas palīdz darbiniekiem nodrošināt interešu līdzsvaru un taisnīgumu – arī ēnu ekonomikas kontekstā.”

KONFERENCES VIDEO SKATIET [ŠEIT](#)

FOTO GALERIJU SKATIET [ŠEIT](#)

ĒNU EKONOMIKA LATVIJĀ

Dr.oec. L. Romele, LBAS eksperte

Vīspirms atbildēsim uz jautājumu: kas ir ēnu ekonomika? Kaut arī pastāv vairākas ēnu ekonomikas definīcijas, populārākā ir šāda: „Ēnu ekonomika ir iekšzemes kopprodukts, kas nedeklarēšanas un (vai) nepilnīgas deklarēšanas rezultātā nav uzskaitīts oficiālajā statistikā” vai „legālu vai nelegālu preču un pakalpojumu ražošana, kas netiek ietverta oficiālajā IKP novērtējumā”.

Ēnu ekonomikas fenomens nav raksturīgs tikai Latvijai, ēnu ekonomika ir sastopama katrā valstī, atšķirīgi ir tās apmēri.

Pēdējie ēnu ekonomikas dati liecina, ka ēnu ekonomika 2021. gadā bija 26,6% no IKP, turklāt tas ir pieaudzis salīdzinājumā ar 2020. gadu.

VISU RAKSTU LASIET [ŠEIT](#).

SVINĪGI ATVĒRTA VALDA KERA GRĀMATA “ARODBIEDRĪBAS CEĻŠ”

Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrība (LVSADA) šogad Darba svētkus 1. maijā atzīmēja, rīkojot LVSADA priekšsēdētāja Valda Kera grāmatas “Arodbiedrības ceļš” atvēršanas svētkus. Grāmata ir veltījums LVSADA 30 darba gadiem.

Cenšoties mazināt subjektīvisma ietekmi, ar dokumentālās prozas palīdzību LVSADA rīcība hronoloģiski atainota kontekstā ar citu organizāciju darbībām un politiskajiem procesiem, sevišķi veselības nozarē. Palīdzot lasītājam iejusties notikumos, daudzviet izmantota tiešā runa, citējot izmantotās literatūras avotus. Tātad, tas reizē ir stāsts arī par Ministru kabineta un Saeimas lēmumiem, kas tādā vai citādā veidā ietekmējuši un joprojām ietekmē mūsu visu tiesības uz pieejamu un kvalitatīvu veselības aprūpi.

VAIRĀK LASIET [ŠEIT](#)
FOTO SKATIET [ŠEIT](#)

LBAS Tautsaimniecības padomē sāka diskusija par prasību prioritārajiem virzieniem 2023. gada valsts budžetam

9. maijā notika LBAS Tautsaimniecības padomes sanāksme, piedaloties LBAS Valdes locekļiem, kuras laikā tika diskutēts par galvenajiem virzieniem saistībā ar LBAS prasībām 2023. gada valsts budžeta kontekstā. Sanāksmes dalībnieki vienojās par šādiem virzieniem (prioritārā secībā):

1. minimālās mēneša darba algas paaugstināšana (valstī un atbilstoši citos normatīvajos aktos noteiktajam – atsevišķām nozarēm);
2. diferencētā neapliekamā minimuma piemērošanas robežu celšana;

3. iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumi (transporta, dienesta viesnīcas/mītnes vietas, vispārējā un augstākā izglītība);
4. arodbiedrību biedru naudas iekļaušana pie attaisnotajiem izdevumiem;
5. inflācijas mazināšana (PVN samazināšana publiski regulētajiem pakalpojumiem un degvielai);
6. darba devēja segto attālinātā darba izdevumu robežas paaugstināšana (koplīgumā);
7. VSAOI atliktās nomaksas problēmas risinājums;
8. darba devēja apmaksāta

vismaz viena diena mācībām gadā (Darba likumā).

Visvairāk LBAS Tautsaimniecības padomes dalībnieki diskutēja par minimālās algas paaugstināšanu, iespējamo PVN samazinājumu inflācijas mazināšanai un iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu groza paplašināšanu koplīgumā noteiktajiem labumiem. Pēc garām diskusijām tika nolemts rosināt minimālās algas paaugstināšanu līdz 700 eiro bruto.

VAIRĀK LASIET [ŠEIT](#).

Sākam priekšvēlēšanu tikšanos ciklu ar politiķiem

LBAS 27. maijā tikās ar koalīcijas partiju pārstāvjiem no Jaunās Vienotības, Konservatīvajiem un Nacionālās apvienības. Diskusijas fokusā bija politiku paveiktais un LBAS prasības saistībā ar valsts budžetu 2023.gadam.

Nākamā tikšanās ar opozīcijas pārstāvjiem būs 3. jūnijā, pēc tam - rudenī.

LBAS JAUNIEŠU PADOMES AKTIVITĀTES

17. – 19. MAIJĀ BRISELĒ NOTIKA ETUI APMĀCĪBAS LĪDERĪBAS PRASMJU VEICINĀŠANAI UN UZLABOŠANAI. KURSOS NO LBAS DALĪBORGANIZĀCIJĀM PIEDALĪJĀS ALISE ROZĪTE (LIDA), JEVGENIJA MALECKA (LIDA), MĀRTIŅŠ MERTENS (LTDA), ANETE KICE (LMNA) UN EMĪLIJA STRAUME (LAAF). APMĀCĪBU GALVENAIS UZSVARS TIKA LIKTS UZ VADĪBAS PRASMJU VEICINĀŠANU, KAS IR ĻOTI SVARĪGS INSTRUMENTS, LAI PĀRVEIDOTU UN UZLABOTU SAVU ORGANIZĀCIJU, UN, PROTAMS, PIELIETOTU IEGŪTĀS ZINĀŠANAS ARĪ IKDIENAS DZĪVĒ. IEGŪTĀS LĪDERA PRASMES LIETI NODERĒS PROFESIONĀLAJĀ KARJERĀ UN ĻAUS ARĪ AUGT PERSONĪBAI. MĀCĪBU PROCESA LAIKĀ DALĪBNIKĪ IZPĒTĪJA SAVAS VĒRTĪBAS, MĀCĪJĀS SAZIŅAS MĀKSLU UN SADARBĪBU DARBĀ AR CILVĒKIEM, CĒLA SAVU PAŠAPZIŅU UN IEMĀCĪJĀS IZSTRĀDĀT SAVU PERSONĪGO LĪDERĪBAS PLĀNU. PĒC APMĀCĪBĀM KATRS DALĪBNIKĪ SAŅĒMA SERTIFIKĀTU, KAS APLIECINA APMĀCĪBU LAIKĀ IEGŪTĀS ZINĀŠANAS.

20. MAIJĀ JELGAVAS NOVADĀ NORISINĀJĀS LBAS JAUNIEŠU PASĀKUMS – “JAUNIEŠU BALSIS – VIENOTI ARODBIEDRĪBAI UN VALSTIJ”.

PASĀKUMA PIRMĀ DAĻA NOTIKA LATVIJAS VALSTS PIRMĀ PREZIDENTA JĀŅA ČAKSTES DZIMTAS MĀJĀS, KUR DALĪBNIKĪEM BIJA IESPĒJA IEPAZĪT LATVIJAS PIRMĀ PREZIDENTA PERSONĪBU, CEĻU LĪDZ PREZIDENTA AMATAM, KĀ ARĪ IEKLAUSĪTIES, DISKUTĒT UN PADOMĀT PAR J. ČAKSTES IDEJĀM PAR BRĪVU, NEATKARĪGU UN DEMOKRĀTISKU LATVIJAS VALSTI.

J.ČAKSTE SAVULAİK IR TEICIS, KA «MŪSU VALSTS IR IZAUGUSI NO BIEDRĪBĀM; KATRS, KAS KO DARA BIEDRĪBĀ, DARA VALSTIJ.» UN LBAS JAUNIEŠI TO ĻOTI NOVĒRTĒ UN AICINA PIEVIENOTIES ARVIEN JAUNUS KOLĒĢUS NO DAŽĀDĀM NOZARĒM. LBAS JAUNIEŠI ARĪ VARĒJA PIEDALĪTIES J.ČAKSTES MĀJAS INICIATĪVĀ UN BALSOT PAR TO, KĀDAS VĒRTĪBAS – BRĪVĪBU, DEMOKRĀTIJU VAI NEATKARĪBU – VIŅI UZSKATA PAR MŪSU VALSTIJ SVARĪGĀKAJĀM. KĀ BŪTISKĀKO LIELĀKĀ DAĻA EKSKURSIJAS DALĪBNIKĪU IZVĒLĒJĀS BRĪVĪBU, UN PAR TO NODOTĀS BALSIS TIKA IEMESTAS MUZEJA URNĀ, LAI PAPILDINĀTU MUZEJA APMEKLĒTĀJU BALSOJUMU, KURA REZULTĀTUS APKOPOS ŠĪ GADA RUDENĪ.

OTRAJĀ DAĻĀ JAUNIEŠIEM BIJA IESPĒJA PAVIESOTIES PIE LATVIJAS IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES DARBINIEKU ARODBIEDRĪBAS PĀRSTĀVES REBEKAS GRĪNFELDES, JELGAVAS NOVADA MĀJĀS UN MOTO TRASĒ “PRIEŽKALNI”, KUR NOTIKA DISKUSIJA PAR DARBA UN PRIVĀTAS DZĪVES SAVIENOŠANU ATTĀLINĀTĀ DARBA LAIKĀ. ATPŪTAS BRĪDĪ DALĪBNIKĪ TIKA IEPAZĪSTINĀTI AR MOTO TRIĀLA SPORTU UN TĀ PARAUGDEMONSTRĒJUMIEM.

LBAS vadība, dalīborganizācijas un biroja speciālisti 24. maijā tikās ar Vācijas Bundestāga deputāti, arodbiedrības IG Metall juristi Zandu Martens. Sarunas fokusā - arodbiedrības spēks ir biedru skaits, un kā to vairot. Zandas padoms - atcerēties par to, ka par padarīto jārunā un skaļi, arī ar reklāmas, mārketinga un, protams, lobēšanas palīdzību.

Ja kāds uzskata, ka arodbiedrības izcīnītais - piemēram, uzlabojumi koplīgumā - nevar kaut kādā mērā attiekties tikai uz arodbiedrību biedriem un sauc to par diskrimināciju, tad jāaicina uz to paskatīties no otras puses. Vai tā nav diskriminācija, ja par šo cīņu maksā tikai arodbiedrības biedri?

Un vēl no Zandas teiktā, - lai arodbiedrības biedru skaits augtu, cilvēki ir jāuzrunā personīgi - jātiekas un jārunā par kopīgajiem mērķiem. No sākuma tas var būt kaut kas pavisam mazs, lai vairotu kolektīvo drosmi, bet tā var nonākt pie lielām lietām!

Maijā veicināja skolēnu izpratni par arodbiedrību

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) dienas kārtībā ļoti nozīmīgs jautājums ir gados jaunu biedru iesaiste organizācijas rindās. Taču daudzi jaunieši nezina, ar ko nodarbojas arodbiedrības. Tādēļ arodbiedrībām ir jāiegulda papildu pūles, lai jauniešus sasniegtu. Viena no iespējām ir uzrunāt jauniešus jau agrīnā dzīves posmā, – vēl pirms tam, kad viņi ir kļuvuši par darba ņēmējiem vai darba devējiem.

Tādēļ LBAS vērsās pie Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) un lūdza tās biedriem – pedagogiem 2022. gada maijā 5. līdz 12. klašu skolēniem noorganizēt atklātās stundas par tēmu “Vai Tu zini, kas ir arodbiedrība?”, ar mērķi izglītēt par darbinieku tiesībām sevi aizstāvēt ar arodbiedrības palīdzību un popularizēt arodbiedrību nozīmi mūsdienās.

VAIRĀK LASIET [ŠEIT](#).

LBAS padomes sēdē apstiprina 2021. gada finanšu pārskatu un budžetu 2022. gadam.

Vairāk lasiet [šeit](#).